

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 110/06-34

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Juraja Babjaka a zo sudcov Eduarda Báránaya a Ľubomíra Dobríka vo veci sťažnosti spoločnosti P., a. s., so sídlom K., zastúpenej advokátom JUDr. M. H., Advokátska kancelária, K., v ktorej namieta porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jej práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cb 241/02, na neverejnom zasadnutí 27. júna 2006 takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cb 241/02 **p o r u š i l** základné právo spoločnosti P., a. s., podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jej právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cb 241/02 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných priet'ahov.

3. Spoločnosti P., a. s., p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Bardejov p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bardejov j e p o v i n n ý zaplatiť náhradu trov konania spoločnosti P., a. s., v sume 4 628 Sk (slovom štyritisícšesťstodvadsaťosem slovenských korún) na adresu jej advokáta JUDr. M. H., Advokátska kancelária, K., do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 110/06-11 z 29. marca 2006 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na konanie sťažnosť spoločnosti P., a. s., so sídlom K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. H., Advokátska kancelária, K., v ktorej namieta porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj jej práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cb 241/02. Sťažovateľka na základe výzvy ústavného súdu svoju sťažnosť doplnila podaním doručeným mu 7. marca 2006.

Z obsahu podaní sťažovateľky a ich príloh vyplýva, že 31. augusta 2001 sťažovateľka podala okresnému súdu návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 261 722 Sk s príslušenstvom. Dňa 18. októbra 2001 bol právnenému zástupcovi sťažovateľky doručený platobný rozkaz, proti ktorému žalovaný následne podal odpor. Sťažovateľka 27. marca 2002 okresnému súdu zaslala svoje vyjadrenie v tejto veci a taktiež čiastočné späťvzatie návrhu z dôvodu zaplatenia časti dlhovanej sumy žalovaným. Pojednávanie

v uvedenej veci bolo okresným súdom nariadené až po 8 mesiacoch. Okresný súd následne v tejto veci nariadil ešte dve pojednávania (jedno po uplynutí troch mesiacov a ďalšie po dvoch mesiacoch). Podaním z 1. júla 2003 sa sťažovateľka vyjadrila k tvrdeniam žalovaného.

Žiadosťou z 11. októbra 2004 sťažovateľka požiadala okresný súd o nariadenie pojednávania v predmetnej veci. Okresný súd následne uskutočnil pojednávanie v januári 2005, na ktorom zákonná sudkyňa oznámila, že *„ďalšie pojednávanie nariadi čo najskôr, aby sa vec konečne vyriešila“*. V danom prípade podľa sťažovateľky nešlo o právne a skutkovo zložitú vec. Vzhľadom na nečinnosť súdu v uvedenom konaní sťažovateľka opätovne požiadala okresný súd o nariadenie pojednávania (podanie z 11. mája 2005). Okresný súd nariadil pojednávanie na september 2005, ktoré však neskôr sám odročil na október toho istého roku. Sťažovateľka sa sťažnosťou z 26. októbra 2005 sťažovala na neodôvodnené prietahy v konaní. Predseda okresného súdu v odpovedi na túto sťažnosť konštatoval, že k prietahom v uvedenom konaní nedošlo. Sťažovateľka s týmto tvrdením predsedu okresného súdu nesúhlasí.

Posledné pojednávanie v tejto veci bolo odročené za účelom vyhlásenia rozsudku. Písomné vyhotovenie rozsudku nebolo však sťažovateľke do dňa podania ústavnej sťažnosti doručené a podľa informácie získanej telefonicky zákonná sudkyňa v uvedenej veci požiadala o predĺženie lehoty na vyhotovenie rozsudku.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je podľa sťažovateľky zrejmé, že konanie vedené okresným súdom neprebíha bez zbytočných prietahov a ani po viac ako štyroch rokoch nie je právoplatne skončené. Z pohľadu sťažovateľky je predmetom tohto konania dôležitá vec, pretože pred jeho skončením *„účtovne nemôže uzavrieť svoju vec“*. Sťažovateľka má navyše podozrenie, že v uvedenom prípade dochádza *„k umelému predlžovaniu tohto sporu, ktoré vedie k situácii, že sťažovateľka nakoniec bude mať exekučný titul, ale odporca bude už bez akéhokoľvek majetku“*.

Vzhľadom na doterajší priebeh konania je podľa sťažovateľky možnosť nápravy okresného súdu bez intervencie ústavného súdu minimálna, pretože ona aj jej právny zástupca už niekoľkokrát apelovali, aby súd konal riadne a bez prieťahov.

Podľa sťažovateľky ona ani jej právny zástupca svojím správaním k vzniku prieťahov v uvedenom konaní neprispeli a dĺžka konania je ovplyvnená podľa nej výlučne postupom okresného súdu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľka ústavnému súdu navrhla, aby vydal nález, v ktorom vysloví, že:

„Okresný súd Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cb 241/02 porušil právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

Okresnému súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cb 241/02 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľke priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 50.000,- Sk, ktoré Okresný súd Bardejov povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Okresný súd Bardejov je povinný nahradiť sťažovateľke trovy konania vo výške 4. 628,- Sk do 15 dní od právoplatnosti nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľov. “

Právny zástupca sťažovateľky podaním z 25. apríla 2006 ústavnému súdu oznámil, že netrvá na konaní verejného ústneho pojednávania v tejto veci a súhlasí s upustením od neho.

Okresný súd sa k predmetnej sťažnosti na základe výzvy ústavného súdu vyjadril podaním z 10. mája 2006 prostredníctvom svojho predsedu. Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení podrobne chronologicky popísal priebeh uvedeného konania a následne uviedol, že podľa neho k porušeniu sťažovateľkou namietaných práv v uvedenom konaní nedošlo. Vo vzťahu k správaniu sťažovateľky v tomto konaní predseda

okresného súdu uviedol, že: „(...) nie je možné neprihliadať na skutočnosť, že sťažovateľ pri uplatňovaní svojho práva pred súdom nepostupoval dôsledne podľa ustanovenia § 79 ods. 1 O. s. p., keď spolu so žalobou súdu nepredložil všetky na vec sa vzťahujúce listinné dôkazy, uplatnené nároky riadne a vyčerpávajúcim spôsobom neodôvodnil, čo viedlo k nutnosti odročiť viaceré pojednávania vo veci, aby tak súd umožnil nielen sťažovateľovi, ale aj jeho protistrane predložiť, prípadne označiť dôkazy slúžiace pre zákonné rozhodnutie o sťažovateľom uplatnenom nároku. O nedbalom prístupe sťažovateľa ku konaniu svedčí aj tá skutočnosť, že sťažovateľ si uplatnil nárok v oveľa väčšom rozsahu, než mu v skutočnosti prislúchal, lebo akceptoval obranu žalovanej strany vyjadrenú v jej odpore proti platobnému rozkazu, v dôsledku čoho sťažovateľ bol nútený čiastočne svoju žalobu vziať späť a to v miere prevyšujúcej polovicu ním pôvodne uplatneného nároku. V dôsledku uvedeného, ak aj v konaní došlo k prieťahom v podobe opätovného odročovania pojednávania, stalo sa tak výlučne z dôvodov predovšetkým sťažovateľa a čiastočne aj žalovanej strany a preto tieto prieťahy nemožno hodnotiť ako prieťahy zbytočné. Práve uvedené skutočnosti na strane sťažovateľa bránili súdu vec pripraviť tak, aby bolo možné rozhodnúť v súlade s ustanovením § 114 ods. 1 O. s. p. Zbytočným prieťahom nie je ani prekročenie lehoty na písomné vyhotovenie súdom vyhláseného rozsudku, lebo z dôležitých dôvodov a v súlade s ustanovením § 158 ods. 4 O. s. p. predseda súdu predĺžil zákonnej sudkyňi lehotu na písomné vyhotovenie rozhodnutia. Pri hodnotení celkovej dĺžky konania nemožno neprihliadať na zložitosť prípadu, o čom svedčí nielen rozsah vykonaného dokazovania, ale aj samotný predmet sporu. V podstate z rovnakých dôvodov som vychádzal aj pri posudzovaní sťažnosti sťažovateľa na prieťahy v konaní zo dňa 15. 11. 2005 o čom svedčí moje písomné stanovisko zo dňa 16. 12. 2005 Spr. 1597/05.“

Následne predseda okresného súdu navrhol ústavnému súdu sťažnosť sťažovateľky zamietnuť a pre prípad, ak by ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľkou označené práva v predmetnom konaní boli porušené, navrhol mu nepriznať jej primerané finančné zadosťučinenie, vzhľadom na stav konania v tejto veci a podiel sťažovateľky na prieťahoch v konaní i jeho celkovej dĺžke. V závere svojho vyjadrenia ústavnému súdu oznámil, že súhlasí s upustením od verejného ústneho pojednávania v tejto veci.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania, ako aj z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania v predmetnej veci.

Sťažovateľka v zastúpení advokátom JUDr. V. K., Advokátska kancelária, K., doručila 3. septembra 2001 okresnému súdu návrh na začatie konania, ktorým sa domáhala zaplatenia pohľadávky vo výške 261 722 Sk s príslušenstvom titulom ceny diela smerujúci proti B., a. s., so sídlom B. (ďalej len „žalovaný“). O žalobe sťažovateľky bolo rozhodnuté platobným rozkazom č. k. 1 Rob 279/2001-20 z 15. októbra 2001. Okresný súd v dôsledku odporu podaného žalovaným uvedený platobný rozkaz zrušil a vec bola prevezená do registra „Cb“, kde jej bola pridelená sp. zn. 1 Cb 91/02.

Úpravou zo 14. marca 2002 okresný súd vyzval sťažovateľku, aby sa k podanému odporu vyjadrila. Sťažovateľka reagovala na túto výzvu podaním z 28. marca 2002, ktorým čiastočne vzala svoju žalobu v sume 145 614 Sk späť.

Okresný súd uznesením č. k. 1 Cb 91/02-32 zo 6. júna 2002 konanie v časti rovnajúcej sa čiastočnému späťvzatiu žaloby sťažovateľky (145 614 Sk) zastavil a v zvyšnej časti vec sťažovateľky vylúčil na samostatné konanie, ktoré bolo zapísané pod sp. zn. 2 Cb 241/2002 a podľa rozvrhu práce bola táto vec pridelená 19. augusta 2002 zákonnému sudcovi.

Pokynom z 25. septembra 2002 bolo v predmetnej veci nariadené pojednávanie na 25. november 2002. Pojednávanie konané v tento deň okresný súd po vypočutí štatutárneho zástupcu sťažovateľky a jej právneho zástupcu uznesením odročil na neurčito za účelom vykonania ďalšieho dokazovania, sťažovateľke bola zároveň súdom uložená povinnosť predložiť do spisu viacero na vec sa vzťahujúcich listinných dôkazov. Podaním doručeným 10. decembra 2002 sťažovateľka svoju žalobu zobrala čiastočne späť v časti príslušenstva

pohľadávky a súčasne v jeho prílohe okresnému súdu predložila ním požadované listinné dôkazy.

Zákonný sudca pokynom z 19. decembra 2002 nariadil v tejto veci pojednávanie na 5. február 2003 a žalovanému bolo súčasne zaslané podanie sťažovateľky z 9. decembra 2002, aby sa k nemu vyjadril v lehote 10 dní.

Podaním doručeným 31. januára 2003 žalovaný reagoval na výzvu okresného súdu z 19. decembra 2002, v ktorom uznal nárok sťažovateľky len do výšky 40 807,20 s prísl. a v prevyšujúcej časti navrhol jej návrh zamietnuť.

Pojednávanie uskutočnené 5. februára 2003 bolo okresným súdom odročené na neurčito za účelom vykonania ďalšieho dokazovania; účastníci konania boli súdom súčasne zviazaní, aby okresnému súdu v lehote 20 dní predložili viacero listinných dôkazov.

Podaním doručeným okresnému súdu 26. marca 2003 sťažovateľka upresnila výšku ňou požadovaných úrokov z omeškania.

Účastníci konania si svoje povinnosti uložené im na pojednávaní 5. februára 2003 splnili prostredníctvom svojich právnych zástupcov 12. februára 2003 (žalovaný) a 26. marca 2003 (sťažovateľka). Rovnopisy týchto podaní boli následne na základe pokynu zákonného sudcu z 13. júna 2003 doručené právnomu zástupcovi druhého účastníka konania spolu s výzvou, aby sa k nim v lehote 20 dní vyjadrili. Odpovede právnych zástupcov účastníkov konania na túto výzvu boli okresnému súdu doručené 2. júla 2003 (sťažovateľka) a 4. júla 2003 (žalovaný).

Uznesením č. k. 2 Cb 241/02-86 z 13. apríla 2004 okresný súd uložil sťažovateľke i žalovanému povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu na účet súdu v lehote 7 dní. Táto poplatková povinnosť bola účastníkmi konania splnená 3. mája 2004 (žalovaný) a 5. mája 2004 (sťažovateľka). Pokynom z 13. apríla 2004 zákonný sudca nariadil pojednávanie v tejto veci na 31. máj 2004 a nechal naň predvolať účastníkov konania a ich právnych zástupcov,

ako i svedka. Právnomu zástupcovi žalovaného súčasne doručil rovnopis podania sťažovateľky z 1. júla 2003 a právny zástupca sťažovateľky bol súdom vyzvaný na zabezpečenie účasti štatutárneho zástupcu sťažovateľky. Predvolanie sa nepodarilo sťažovateľke doručiť.

Pojednávanie konané 31. mája 2004 bolo okresným súdom po vypočutí štatutárneho zástupcu sťažovateľky odročené na neurčito, právnomu zástupcovi sťažovateľky bola uložená súdom povinnosť doručiť listinné dôkazy žalovanému v lehote 3 dní a právneho zástupcu žalovaného okresný súd zaviazal, aby v lehote 15 dní súdu doručil svoje stanovisko k žalobe.

Právny zástupca sťažovateľky v prílohe svojho podania doručeného 1. júna 2004 okresnému súdu predložil v uvedenej veci ďalšie listinné dôkazy. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu doručil v predmetnej veci okresnému súdu 11. júna 2004 svoje písomné stanovisko.

Právny zástupca sťažovateľky podaním doručeným 13. októbra 2004 požiadal okresný súd, aby nariadil v predmetnej veci pojednávanie. Úpravou z 5. novembra 2004 okresný súd nariadil pojednávanie na 13. január 2005. Okresný súd odročil pojednávanie uskutočnené 13. januára 2005 po vypočutí právnych zástupcov účastníkov konania uznesením na neurčito za účelom vykonania ďalšieho dokazovania, právnomu zástupcovi sťažovateľky súčasne uložil povinnosť v lehote 7 dní predložiť dôkaz o čiastočnej úhrade žalovaného ním uplatneného nároku. Uvedená výzva bola zo strany právneho zástupcu sťažovateľky splnená podaním doručeným okresnému súdu 20. januára 2004. Rovnopis tohto podania bol následne na základe pokynu zákonného sudcu z toho dňa doručený právnomu zástupcovi žalovaného, aby sa k nemu v lehote 20 dní vyjadril a predložil dôkaz o úhrade predmetnej sumy. Žalovaný svoje vyjadrenie okresnému súdu doručil 16. februára 2005. Právny zástupca sťažovateľky podaním doručeným 13. mája 2005 požiadal okresný súd o nariadenie pojednávania.

Zákonný sudca 18. mája 2005 nariadil pojednávanie na 13. september 2005 a nechal naň predvolať účastníkov konania, právnych zástupcov účastníkov a svedka. Toto pojednávanie bolo vzhľadom na účasť zákonného sudcu vo výberovej komisii na obsadenie miesta sudcu na krajskom súde zrušené a nový termín pojednávania bol nariadený na 17. október 2005. Pojednávanie konané v tento deň bolo okresným súdom po vypočutí právnych zástupcov účastníkov konania uznesením odročené na 25. október 2005.

Podaním doručeným okresnému súdu 21. októbra 2005 žalovaný predložil svoje vyjadrenie k veci samej.

Pojednávanie konané 25. októbra 2005 okresný súd po vypočutí právnych zástupcov účastníkov konania a štatutárneho zástupcu sťažovateľky uznesením odročil na 28. október 2005. Právny zástupca sťažovateľky 27. októbra 2005 doručil okresnému súdu vyčíslenie trov konania.

Okresný súd na pojednávaní konanom 28. októbra 2005 vyhlásil v predmetnej veci rozsudok.

Dňa 24. novembra 2005 zákonný sudca požiadal o predĺženie lehoty na písomné vyhotovenie rozsudku, ktorú predseda okresného súdu predĺžil do 31. decembra 2005. Zákonný sudca opätovne 30. decembra 2005 požiadal o predĺženie lehoty na vypracovanie rozsudku, ktorá mu bola následne predĺžená predsedom okresného súdu do 15. marca 2006.

Právny zástupca sťažovateľky podaním doručeným okresnému súdu 5. apríla 2006 podal proti tomuto rozsudku odvolanie.

Okresný súd opravným uznesením č. k. 2 Cb 241/02-183 zo 7. apríla 2006 opravil výrok rozsudku z 28. októbra 2005. Podaním doručeným okresnému súdu 12. mája 2005 sa sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolala aj proti tomuto opravnému uzneseniu.

K spisovému materiálu v tejto veci bol pripojený spis okresného súdu sp. zn. 1 Cb 91/02.

III.

1. Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy: „Každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...)“

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (I. ÚS 10/98).

Otázku existencie zbytočných priet'ahov v konaní, a tým aj porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, skúma ústavný súd vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu podľa právnej a faktickej zložitosti veci, podľa správania účastníka konania a spôsobu, akým v konaní postupoval súd (napr. II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98). Tieto tri kritériá zohľadňuje pri namietanom porušení práva na prejednanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj Európsky súd pre ľudské práva (III. ÚS 111/02, III. ÚS 29/03).

A) Pokiaľ ide o prvé kritérium „zložitost' veci“, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu relevantnú pre rozhodnutie, ako aj právnu povahu (charakter) veci. Predmetom posudzovaného konania je žaloba o zaplatenie pohľadávky s jej príslušenstvom vzniknutej zo zmluvy o dielo. Okolnosti tohto prípadu neumožňujú opodstatnene uvažovať o tom, že rozhodovanie o predmetnej žalobe je vecou zložitou z hľadiska skutkového stavu, keďže dokazovanie v tejto veci spočívalo predovšetkým v predložení relevantných listinných dôkazov

účastníkmi konania. Z hľadiska druhého hodnotiaceho kritéria, teda z hľadiska právnej úpravy relevantnej na rozhodnutie veci, možno v tomto prípade konštatovať, že konanie o zaplatenie pohľadávky vzniknutej zo zmluvy o dielo je súčasťou bežnej rozhodovacej agendy okresného súdu, a preto ho ani po právnej stránke nemožno považovať za zložité. Ústavný súd teda v danom prípade nezistil žiadnu skutočnosť, svedčiacu o právnej alebo skutkovej zložitosti tejto veci, ktorá by mohla mať vplyv na predĺženie tohto konania.

B) Správanie sťažovateľky ako účastníčky konania ústavný súd hodnotí ako súčinnosť, sťažovateľka reagovala na výzvy okresného súdu, zúčastňovala sa jednotlivých pojednávaní a ňou označené práva, ktorých porušenie namietala si v priebehu konania chránila nielen podaním sťažnosti na prieťahy v konaní, ale aj podaním žiadostí o nariadenie pojednávania v čase nečinnosti okresného súdu. V jej správaní teda ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, v dôsledku ktorých by mohlo dôjsť k spomaleniu postupu súdu v predmetnom konaní.

V súvislosti s námietkami predsedu okresného súdu týkajúcimi sa nedostatku aktívnej účasti sťažovateľky v priebehu tohto konania ústavný súd pripomína, že zákonnou povinnosťou okresného súdu po začatí konania bolo postupovať v ňom i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a rozhodnutá (§ 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

C) Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným prieťahom, bol postup okresného súdu v predmetnej veci.

Ústavný súd zistil dlhé obdobia nečinnosti v postupe okresného súdu, ktoré mali výrazný vplyv na doterajšiu dĺžku konania. Prvé z období nečinnosti okresného súdu začalo 4. júla 2003, keď bola okresnému súdu doručená odpoveď žalovaného na výzvu súdu, a trvalo viac ako deväť mesiacov, t. j. až do 13. apríla 2004, keď okresný súd nariadil pojednávanie a vykonal ďalšie procesné úkony v tejto veci. Od doručenia písomného stanoviska právneho zástupcu žalovaných 11. júna 2004 okresný súd opätovne nekonal až do 5. novembra 2004, keď bolo zákonným sudcom nariadené pojednávanie, t. j. takmer päť

mesiacov. Ďalšie obdobie nečinnosti okresného súdu podľa zistenia ústavného súdu trvalo viac ako osem mesiacov, t. j. od 16. februára 2005, keď bolo súdu na základe jeho výzvy doručené vyjadrenie žalovaného, až do 17. októbra 2005, keď okresný súd uskutočnil pojednávanie v tejto veci. Nečinnosť okresného súdu v označených obdobiach bez toho, aby jeho postupu bránila zákonná prekážka, je potrebné považovať za zbytočný priet'ah v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd konštatuje, že konanie, ktoré je predmetom posúdenia, trvá viac ako štyri roky a osem mesiacov. Z uvedenej doby takmer dvadsaťdva mesiacov (t. j. jeden rok a desať mesiacov) tvorí obdobie, v ktorom v dôsledku nečinnosti okresného súdu dochádzalo k zbytočným priet'ahom v predmetnom konaní.

Vzhľadom na uvedené obdobia nečinnosti okresného súdu nemožno dobu predmetného konania vedeného okresným súdom považovať za ústavne akceptovateľnú vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako ani za primeranú vo vzťahu k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto dospel k záveru, že uvedené práva sťažovateľky boli porušené.

2. Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Pretože ústavný súd zistil, že nečinnosťou okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľka domáhajúca sa rozhodnutia súdu vo svojej veci (predovšetkým v súvislosti so sťažovateľkou podaným odvolaním proti rozsudku okresného súdu, pri vykonávaní procesných úkonov súvisiacich so zákonnou povinnosťou okresného súdu predložiť spis v predmetnej veci odvolaciemu súdu, ako aj pri vykonávaní ďalších úkonov, ktoré preň z ďalšieho postupu vo veci vyplynú).

3. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti žiadala aj o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 50 000 Sk, ktoré odôvodnila predovšetkým dĺžkou konania, ktoré dosiaľ nie je právoplatne skončené, ako aj podozrením, že dochádza v tejto veci k umelému predlžovaniu sporu, čo vedie k situácii, že sťažovateľka nakoniec bude mať exekučný titul, avšak žalovaný už bude bez akéhokoľvek majetku.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa ustanovenia § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Pretože porušenie sťažovateľkiných práv, ktoré ústavný súd zistil, nemožno napraviť obnovením stavu pred jeho porušením a výrok ústavného súdu deklarujúci toto porušenie nemožno vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za dostatočnú a účinnú nápravu, priznal ústavný súd sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd v tomto prípade považoval za primerané priznať sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie v sume 20 000 Sk, pretože táto suma zohľadňuje celkovú dĺžku predmetného konania s prihliadnutím na predmet konania okresného súdu, dĺžku zbytočných prietáhov v tomto konaní (dvadsaťdva mesiacov) a s tým spojenú ujmu sťažovateľky. Vo zvyšnej časti sťažovateľkou uplatnenému nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevyhovel.

4. Sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadala priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom vo výške 4 628 Sk, ktoré bližšie špecifikovala ako súčet odmeny za dva úkony právnej pomoci (príprava a prevzatie zastúpenia, písomné podanie vo veci samej) a režijného paušálu.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1, § 11, § 14, § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb s tým, že predmet konania podľa čl. 127 ústavy pred ústavným súdom, ktorým sú základné práva a slobody, porušenie ktorých sťažovatelia namietajú, v zásade nie je oceneľný peniazmi. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v období od 1. januára 2006 v konaní pred ústavným súdom predstavuje 2 730 Sk a hodnota režijného paušálu 164 Sk.

V súlade s týmito ustanoveniami možno teda trovy konania vyčíslit' ako súčet odmeny za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie veci, písomné podanie na súd) vykonané v roku 2006 vrátane režijného paušálu ($2 \times 2\,730 \text{ Sk} + 2 \times 164 \text{ Sk} = 5\,788 \text{ Sk}$). Náhrada trov konania v predmetnej veci vypočítaná podľa platnej právnej úpravy teda spolu činí 5 788 Sk.

Ústavný súd zistil, že požadovaná suma trov právneho zastúpenia vo výške 4 628 Sk neodporuje platným právnym predpisom, a preto priznal náhradu trov právneho zastúpenia v celej sume uplatňovanou právnym zástupcom sťažovateľky.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. júna 2006